

[Axel Kristensen.]

et højere prisniveau end nødvendigt, og derved svækkes vor importevne. Endvidere er stillingen den, at vi kun har klaret vor nuværende import ved hjælp af Marshallpenge o. lign., og uden dette ville vi ikke have været i stand til at klare det underskud på 635 mill. kr., der faktisk er på vor betalingsbalance.

Stillingen er derfor absolut ikke gunstig, den er tværtimod ugunstig. Hvis man vil have et frit erhvervsliv, er opgaven derfor enten at forøge vor produktion så meget, at vi kan forøge vor eksport med de 635 mill. kr., man venter i underskud i år, plus det beløb, hvormed importen vil stige, hvis den gives fri, eller også må man ned-sætte forbruget tilsvarende. Det sidste vil blive en meget vanskelig politisk opgave for enhver regering og navnlig for den nuværende, og resultatet skulle jo meget nødtig nås gennem hårde kriser med arbejdsløshed og kampe.

Der er næppe tvivl om, at opgaven i det væsentlige må løses gennem en produktionsforøgelse. Det må anses for sikkert, at landbrugseksporten må blive større i 1950, end den bliver i 1949. Men en del af denne forbedring, om ikke den hele, vil blive slugt af prisnedgangen for disse varer som følge af de nye priser. Den er et tegn på, at vi efterhånden befinder os i et købermarked og ikke et sælgermarked; det er det, der gør stillingen alvorlig, og endvidere er der det i hvert fald øjeblikkelige tab, vi får ved kursændringen for kronen, således at det er nødvendigt, at der udover den produktionsforøgelse, som landbruget skaffer, må finde en produktionsforøgelse sted indenfor de andre områder, der kan give eksport. Hvorledes dette skal kunne ske hurtigt, er spørgsmålet, og det skal jo ske hurtigt. Marshallhjælpen formindskes år for år, og den vil snart falde væk, og hvis vi ikke har orden i vore forhold til den tid, betyder det efter vor opfattelse katastrofe.

Der er da efter vor formening ingen anden udvej end den, at man udsætter produktionen for konkurrence, således at den tvinges til at arbejde mere og bedre — dette gælder både virksomhedens ledere og de i virksomhederne beskæftigede arbejdere — og derved fremstille varerne til de samme priser, de kan importeres til, for derved at skabe et prisniveau, der giver mulighed for eksportforøgelse. Hvis man tror, det er rationalisering i ordets mekaniske betydning, der har sat produktionen i vejret i den forløbne tid, tager man fejl. Danmarks produktionsapparat er ikke afgørende æn-

dret i et par år, men fordi der har været balance mellem tilbud af og efterspørgsel efter varer og arbejdskraft, altså en begyndende konkurrence, har vi opnået produktionsstigningerne. Det er altså det, vi vil have yderligere udbygget.

Når vi nu gentager vort krav om en importpolitik, der skaber konkurrence, så giver ministeren masser af gode grunde for, at man ikke kan gøre det. Han siger, at vi har ikke råd til en import af færdige varer, og hvis der gives frihed, vil importen flyttes til lande, med hvem vi har særlige betalingsvanskeligheder. Importen af disse varer skal bruges til handelspolitiske formål, for at vi kan tiltvinge os en eksport af mindre letsælgelige varer, og en fri import vil give arbejdsløshed, fordi de danske producenter ikke har deres råvarer til samme priser som deres udenlandske konkurrenter, der køber råvarer i dollars; vi må f. eks. give 35 kr. mere for 1 ton kul end den engelske industri.

Alle vanskelighederne findes naturligvis, og vi vil slet ikke benægte disse eller forringe dem. Vi hævder heller ikke og har heller aldrig hævdet, at man pludselig kan give det hele fri. I hele venstres politik, medens vi havde regering, viste vi netop, at vi ville skabe forudsætningerne for frihed, før vi gav den, fordi vi ved, at økonomiske revolutioner er ulykkelige og medfører stor uret og spild af muligheder, og derfor hævder vi så stærkt, at det er den daglige løbende administration af importrestriktionerne, der skal hidføre en udvikling, der giver den balance i vort økonomiske forhold, der muliggør et frit erhvervsliv, og at det derfor ligger i administrationens hånd og egentlig ikke i rigsdagens under de givne forhold at fremskaffe de rigtige tilstande.

Det må slås fast, at hvis der ikke er underforsyning af en vare, så kan en frigivelse af import af denne vare ikke give en forbrugsforøgelse, og der vil kun kunne ventes en importstigning, hvis varerne her i landet er dyrere end ude. Spørgsmålet bliver da, om vi har råd til at sige nej til de billige varer, om vi har råd til at benytte varedirektoratet til beskyttelsespolitik. Påstanden om, at hvis danske producenter har større udgifter til kul og andre ting, så må vi beskytte dem ved at forbyde import af sådanne varer, som de producerer, er i princippet forkert, fordi en sådan politik ville vælte hele byrden over på de eksporterende erhverv og ville bevirke, at de bliver ude af stand til at konkurrere og til at opretholde endsige forøge eksporten.